

Festivalový hlásnik

© šéfredaktorka: Barbora Gvozdjaková (bug) autori: Barbora Gvozdjaková (bug), Mária Nikelová (mn), Peter Pavlík (pp), Simona Sopiaková (ss), Zofia Ščurková (zš), Michal Šmajda(mš) grafická úprava: Miro Záhoranský

Streda 13. september 2023

Otvárací film plnej sále odprezentovala početná delegácia filmu *Úsvit*.

Nenechajte si ujsť!

16:00 | Cb MASTERCLASS MIRA ŠIFRU

Rozhovor so slovenským scenáristom otváracieho filmu festivalu o tvorbe a kreatívnom písaní.

17:00 | Kk BLIX NOT BOMBS

Režisérka Greta obracia na deväťdesiatštyriročného diplomata Blixa s otázkou, či jej môže pomôcť pochopiť svet.

19:00 | Ele IDIOTI

Kultový film Larsa von Triera v štýle Dogmy 95.

19:00 | Cb KRITICKÉ MYSLENIE V KREATÍVNEJ FILMOVEJ REKLAME

Aj reklama sa dá spraviť nápadito a nie prvoplánovo.

23:00 | Du EISMAYER

Seržant Eismayer je známy a obávaný ako najtvrdší výcvikový dôstojník rakúskych ozbrojených síl. Všetko sa však zmení, keď sa zamiluje.

Tipy dňa

Babylon

20:30 | Kin Za siedmimi horami, za siedmimi dolami, kde sa chľast sypal a kokaín sa lial...oci-táme sa v Hollywoode, v 20. rokoch 20. storočia. Na veľkolepej party s orgiami, sliepками a slo-nom uprostred parketu. Práve tu sa začína príbeh neznámej krásy Nellie, ktorá sa z jedného dňa na druhý stáva veľkou hereckou hviezdou. Režisér Damien Chazell nesmierne pútavým a súčasne zábavným spôsobom zachytáva ob-dobie prechodu z nemého filmu k zvukovému. Predstavuje film ako neustále sa vyvíjajúce a nekompromisné médium, sústavne vyžadujú-ce niečo iné. Pripravte sa na luxusný, dojmný, drsný, vtipný a vzrušujúci zážitok. Na turbulentnú jazdu Hollywoodom, ktorá sa ľahko zvrhne v noč-nú moru. Na Babylon chrliaci silnú dávku lásky, nostalgie i melanchólie a na záverečnú explóziu vo fascinujúcej finálnej montáži. (ss)

Sisi & ja

20:00 | Fon Film rakúskej režisérky Frauke Finsterwalder približuje postavu cisárovnej Alžbety, známej ako Sissi, z pohľadu grófkky Irmy, ktorá je vymenovaná za jej dvornú dámu. Cieľom režisérky bolo vyrozprávať príbeh o priateľstve, sympatiách a láske. Irma sprevádza Sissi do Grécka, kde sa snaží oslobodiť od očakávaní svojej rodiny a od povinností. Jej povaha je veľmi premenlivá. Zo sekundy na sekundu strieda nálady. Je charizmatická, pôsobivá, ale tiež bezohľadná a manipulatívna. Irma čosko-ro zatúži po väčšej náklonnosti od cisárovnej, ako by dvom ženám vtedajšie zvyky dovoľovali. Túžbu cisárovnej po slobode dopĺňajú aj kostými, ktoré sú nariadené od mohutných nadýchaných volánových rób, aké sa nosili vo Viedni moderné a ľahké. Rozptýlenie cisárovnej prináša všetko, čo je v nesúlade s ťažkopádnym životom na cisárskom dvore. (mn)

Brutální vedro

20:00 | Kk Svet je opäť v ohrození. Slniečny úlomok letí k Zemi. Za 30 rokov sa s ňou zrazí ale-bo minie. Každý tento fakt reflektuje po svojom. Osemnástočný Vincek je na ceste na chalupu v neznámom meste. Stretáva s násilím aj láska-vosťou. Séria bizarných dobrodružstiev ho donúti sa postaviť svojim najväčším obavám. Podarí sa mu vyrovnáť sa s realitou ohnutého sveta, so svo-jim otcom alebo sebou samým? *Brutální vedro* je debut vyštudovaného dokumentaristu Alberta Hospodářského (*Nekyia: Vnitřní portrét básníka Hradeckého*). Hlavnú úlohu stvárnil jeho brat Vincent. Minimalistickými prostriedkami vyjadruje generačné obavy zo smerovania našej civilizácie a planéty. Už nič nebude také ako predtým. Projekt mal premiéru na festivale v Karlových varoch. Vzbudil záujem a bol ocenený Zvláštnym uznaním vo vedľajšej súťaži Proxima. (pp)

Rozhovor:

foto zdroj: © Tomáš Benedikovič

Soňa G. Lutherová

(nar. 1982, Bratislava, Československo) – dokumentárna režisérka a sociálna antropologička. Jej dokumentárny režijný debut *Zatopené* (2017), bol prezentovaný na festivaloch a prehladkach doma aj v zahraničí. Jej dlhometrážny debut *Šťastný človek* (2023), ktorý vznikol v koprodukcii s HBO MAX, mal svetovú premiéru na medzinárodnom festivale dokumentárnych filmov *Hot Docs* v Kanade.

Prečo ste sa rozhodli spracovať práve príbeh, v ktorého centre je proces tranzície?

Prvotnou motiváciou bola moja vlastná zvedavosť, avšak nie prahunutie po bulvárnych faktoch, ale skôr ľudský a tvorivý záujem o životnú situáciu mojich priateľov – hlavných protagonistov filmu. Marvina a Ivana som poznala už roky a naše cesty sa odvíjali v zásade podobne – vytvorili si rodinu, usadili sa, mali deti. Po Marvinovom coming-oute sa však ich situácia zmenila a mňa zaujímalo, ako sa bude ich vzťah a príbeh ďalej odvíjať. Ako filmárku a sociálnu antropologičku ma inšpiruje téma identity jednotlivca vo vzťahu k spoločnosti.

Ako je možné, že v spoločnosti jej veľká časť nie je ochotná akceptovať inakosť a má pocit, že ju (spoločnosť) chce nasilu o niečom presvedčiť?

Vyplyva to z rozličných spoločenských, kultúrnych a historických kontextov, o ktorých by sme mohli vyčerpávajúco debatovať celé hodiny. Za nimi sa však väčšinou skrýva obyčajný ľudský strach či nedôverčivosť k neznámemu. Ten je žiaľ zneužívaný ľuďmi – politikmi či inými verejne činnými osobami, ktoré ich využívajú pre vlastný prospech.

Kde ste sa stretli s protagonistami svojho filmu?

Zoznámili sme sa – ako to býva vo filmoch či románoch – na letisku v roku 2008, keď sme s mojím manželom (autor hudby k filmu Matejom Gyárfášom) cestovali do Švédska na študijný pobyt. Horvatovci sa vtedy čerstvo presťahovali do Švédska. Ostali sme priateľmi aj po našom návrate na Slovensko.

Aký človek je podľa Vás šťastný?

Ten ktorý je ľúbený, rešpektovaný a žije podľa svojich predstáv.

Chystáte ďalšie projekty? Ak áno, viete povedať o nich viac?

Pripravujem dokumentárny film o opernej a divadelnej režisérke a performerke Sláve Daubnerovej. Je to fascinujúca osobnosť, ktorá prostredníctvom tvorby neustále objavuje a redefinuje samú seba a svoje ženstvo. ([bug](#))

17:00 | Fon ŠTĀSTNÝ ČLOVEK

Profil: Aki Kaurismäki

Režisér, scenárista a producent Aki Kaurismäki je jedným z najvýraznejších predstaviteľov súčasnej finskej kinematografie. V mladosti vystriedal množstvo rôznorodých zamestnaní, popri ktorých si písal filmové scenáre. Kariéru filmára začal ako spolurežisér svojho staršieho brata Miku a v roku 1983 debutoval snímkou *Zločin a trest* – aktualizovanou adaptáciou Dostojevského románu, ktorej dej je zasadený do Helsiniek 80. rokov. Kaurismäkiho filmový štýl a estetika sú okamžite rozpoznateľné. Počas niekoľkých desaťročí si vybudoval osobitý štýl rozprávania, v ktorom sa spája neúprosný humor, sociálny komentár a hlboký zmysel pre ľudskosť. Je majstrom minimalizmu, často uprednostňuje dlhé, statické zábery, ktoré umožňujú divákovi ponoriť sa do všedných, ale hlboko zasahujúcich momentov života jeho postáv. Jednou z Kaurismäkiho najčastejšie spracovávaných tém je osud marginalizovaných jedincov v spoločnosti. Jeho hrdinovia často pochádzajú

z robotníckej triedy, čelia ekonomickým ťažkostiam alebo sociálnemu vylúčeniu a snažia sa nájsť dôstojnosť a šťastie uprostred nepriazne osudu. Toto tematické zameranie na ľudský údel má hlboké korene v jeho inšpiračných zdrojoch, medzi ktoré patrí klasická európska kinematografia, ale aj tradícia amerického filmu noir. Medzi jeho najväčšie úspechy patrí „proletárska trilógia“ pozostávajúca z filmov *Tiene v raji* (1986), *Ariel* (1988) a *Dievča zo zápalkárne* (1990), ktorá ho pevne etablovala ako majstra európskej kinematografie. V slovenskej distribúcii sa nedávno znovuobjavili aj staršie Kaurismäkiho snímky ako komediálna road-movie *Leningradskí kovboji dobývajú Ameriku* (1989) či dráma s prvkami komédie *Le Havre* (2011). Filmy Akiho Kaurismäkiho bývajú pravidelne uvádzané a žnú úspechy na filmovom festivale v Cannes, ako aj na iných svetových festivaloch. Za snímkou *Muž bez minulosti* (2002) získal nomináciu na Oscara za najlepší cudzojazyčný film. ([zš](#))

1. projekcia: 20:00 | Du KARAOKE BLUES

2. projekcia: NEDEĽA 17. 9. 14:00 | Du

Recenzia: Noc lovca

Detstvo ako nočná mora. Najmagickejší titul polnočnej sekcie predstavuje nerovný súboj detí a ich nového otčima. Prvý a zároveň žiaľ aj posledný režijný počín charakterového herca Charlesa Laughtona (1899 – 1962) je pozoruhodný vo viacerých ohľadoch: je považovaný za jeden z najlepších debutov vôbec, jeden z vizuálne najpôsobivejších filmov noir a zároveň druhá najväčšia mužská noirová hviezda (po Humphreym Bogartovi) – Robert Mitchum, si tu v úlohe psychopatického kazateľa a sériového vraha vdov Harryho Powella strihol jedného z najdesivejších zlosynov filmového plátna. Diabolský reverend je v časoch veľkej hospodárskej krízy v pätách dvom malým súrodencom, od ktorých chce vylákať informáciu, kde sú ukryté peniaze z lúpeže spáchanej ich uväzneným otcom.

Po uvedení získala snímka negatívne recenzie, stal sa z nej finančný prepadák a Laughton sa už k réžii nikdy nedostal. Dielo nabralo na „kultovosť“ až po previerke časom. *Noc lovca* je dôkazom, že film noir nemožno vnímať ako žánr, ale „len“ ako štýlistickú tendenciu. Ide o pitoresknú žánrovú plavbu, ktorá začína vo vodách thrilleru, prechádza melodramou, vstupuje do detského filmu, prepláva popri

gotickom horore, aby napokon ukotvila v rozprávkovom prístave. A ono to všetko pohromade funguje a balansuje na hrane napätia a neraz vtipu zároveň.

Režisér spolu s kameramanom Stanleyom Cortezom (*Skvelí Ambersonovci*, *Tajomstvo za dverami*) zložili cieľenú poctu nemej kinematografii: od D. W. Griffitha (*Zrodenie národa*, *Intolerancia*) po slávne diela nemeckého expresionizmu. Dnes je ich počín zábavnou žánrovou mozaikou nakrútenou v nádhernom expresionistickom štýle, spájajúcom noirovú estetiku tieňov a siluet s poetikou fauny a flóry. Dobro proti zlu, siroty verzus vrah, láska kontra nenávisť. Noirová rozprávka? Áno, prečo nie. ([mš](#))

23:00 | Fon NOC LOVCA

